

STOR SEIR FOR NORSKE KOMMANDOS.

KL. I TIRSDAG FORMIDDAG FORLØT "DONAU" OSLO HAVN MED DEN STØRSTE LAST MED TROPPER OG KRIGSMATERIELL SOM NOENSINNE HAR FORLATT NORGE. KL. 11 SAMME AFTEN BLE SKIPE TATT PÅ GRUNN I DRÖBÅKSUNDET ETTER AT EN SERIE AV EKSPLOSJONER HADDE INNTREFFET. "DONAU" GLED SENERE UT OG SANK PÅ DYPT VANN.

"Donau" som er på 17.000 tonn har vært under skarp bevokning under opphølet i Oslo. Ikke en gang en blikkboks eller tomflaske har drevet inn mot skutesiden uten å bli beskyttet av tyske vaktposter. Bryggen og området rundt skipet har vært avpatruljert. Hvordan er da en sabotasjehandling mulig? Vi kan med en gang slå fast at aksjonen må være utført av ekspert utdannet i England. Hvordan de har kunnet anbringe hefteminer på "Donau" er umulig å si, men som bekjent er en lanke ikke sterkere enn det svakest ledd. Da enhver overflaten, er blitt beskyttet, hvilket en hver havnegjenger kan bekrefte, synes den eneste tilgjengelige vei å ha vært under vannet. Bruk av gummidrakter sett inn fra Baranov-Sandimier-området mot Krakau, og ikke langt vest for den viktige by Tøkker Schlesiens livsviktige krigsindustrier som tyskerne ikke har tid til å miste etter at Ruhr er halvveis lammet av den vestallierte luftoffensiv. På den sentrale sektor, sør for Varsjawa, er et like kraftig støt satt inn i retning av den viktige industriby Lodz, samtidig som nøkkelstillingen Varsjawa ble rent overende i løpet av et par dager, snart kan få skjebnesvangre følger for denne viktige tyske provins, junker-nes hjemland. Operasjoner i Slovakia og i Ungarn, hvor den tyske motoffensiv binder tyske troppstyrker og avrunder bildet av en av krigshistoriens veldigste offensiv-foretagender.

Tapet av "Donau" for tyskerne er uerstattelig i dag da de trenger hver eneste mann og hvert grunnmaterieell for å støtte sine vakkende fronter langs Tysklands grenser.

Straks etter eksplosjonen inntraff på "Donau" ble det sendt ilbud til Oslo. Havneområdet ble finkjernet og 7.000 tonneren Rolandseck ble dratt ut fra kaia og grundig undersøkt. - Intet mistenkelig ble funnet. Tyskerne trodde at faren var over og forsørte innlastingen av Rolandseck for at den kunne avsnittet og ved den østpreussiske østgrense satt i gang operasjoner som nå igjen den tyske kjerne. Kl. 2 samme natt eksploderte en sprengledning ved maskinrommet som ble fylt med vann. Skipet holdes flytende på pumpene og lossingen foregår i samme forsørte temp. Rolandseck skulle, etter hva vi har brakt til å stanse og hvor Budapests garnison går sin undergang i møte, brakt på det runde, foruten krigsmaterieell til vestfronten hatt med seg over 200 norske fanger til Tyskland. At Rolandseck bare ble forsynt med en sprengledning synes å vise at kommandogutta av hensyn til fangenes sikkerhet ikke har villet senke skipet, men bare skode det. - -

Det er et verdig krigskommunikat Den norske overkommando kan utstede i dag. Norske kommandogutter i uniform har senket og skadet 24.000 tonn fiendtlig tonnasje, - satt ut av aksjon 1.500 fiendtlige spesialtropper med fullt feltutstyr og med tung utrustning og hindret tyskerne i å overføre 200 nordmenn til en usikker skjebne i Tyskland. - -

Vel blåst gutter. Dere har gitt et strålende bevis på norsk dristighet og kampvilje.

UKO O V E R S I K T.

Den lavintensiv russiske vinteroffensiv er satt inn på den sentrale del av østfronten, hvor det har vært stille siden begynnelsen av august, da russerne ble stanset foran Varsjawa og den østpreussiske grense. Den gang var russerne ved enden av en veldig offensiv som hadde rent de dype tyske stillinger i Hviterussland overende, de hadde høyst problematiske forbindelseslinjer gjennom et i seg selv kommunikasjonsfattig og nå kamperjett område, men tyskerne hadde fordel av et ganske vel utbygd og intakt jernbanenett og en stor rustningsindustri så å si like bak fronten. I dette forsyningsproblem ligger sikkert i første rekke årsaken til at russerne ifjer ble stanset ved Wisla, og senere har de måttet nøye seg med flankeroperasjoner på Balkan, i Ungarn og i Baltikum og nå Ishavsområdet. Her hadde tyskerne mindre styrker og var til en viss grad avhengig av vasallenes krigføring, som sviktet. Ødelagelsen var også mindre, og russerne kunne i stor utstrekning forsynes med forråd fra de besatte områder.

Ventetiden på den polske front har russerne brukt til en grundig oppladning, pålegging av jernbanenett til russisk sporvidde og framføring av tropper og materieell i en sikkert hittil unørd målestokk. At dette har tatt tid, er

klart, og dessuten er vel vinteroffensiven blitt forsinket i forhold til tidligere år av den kjennsgjerning at operasjonsteatret ligger lenger vest og derfor har et mildere klima; vinteren har dessuten vært usedvanlig mild, og det er en avgjørende fordel for russerne at elvene, som er de eneste naturlige naturhindringer på den polske slette, er frosset til.

De russiske støt som hittil har satt inn, har en ganske enorm kraft. Hele fronten mellom Varsjawa og Wislas øvre løp er faktisk slått inn, og erobringen av så viktige støttepunkter som Varsjawa, Radom og Kielce i løpet av offensivens fem første dager, med en fremmarsj på opptil 140 km over en 200 km bred front, forteller om en knusende russisk overmakt. Det er i disse resultater og strategisk sett er de kanskje enn viktigere fordi tyskerne disse resultatene og strategisk sett er de kanskje enn viktigere fordi tyskerne

Det har hittil dønt seg tre større tyngdepunkter. I sør har offensiven ikke har tid til å miste etter at Ruhr er halvveis lammet av den vestallierte luftoffensiv. På den sentrale sektor, sør for Varsjawa, er et like kraftig støt satt inn i retning av den viktige industriby Lodz, samtidig som nøkkelstillingen Varsjawa ble rent overende i løpet av et par dager, snart kan få skjebnesvangre følger for denne viktige tyske provins, junker-nes hjemland. Operasjoner i Slovakia og i Ungarn, hvor den tyske motoffensiv binder tyske troppstyrker og avrunder bildet av en av krigshistoriens veldigste offensiv-foretagender.

Tyskerne kan heller ikke hente noen trøst på vestfronten, hvor for tiden minst 50 divisjoner er bundet, slik at tyskerne nå står overfor den virkelige tofrontkrig, og hvor utviklingen både i Ardeennene og i de andre avsnitt tydelig viser den allierte overlegenhet. 2/3 av framspringet som tyskernes overraskelses-offensiv skapte, er alt tatt tilbake, og offensive aksjoner både nord for Aachen, i Saar-området og på Pfalz-fronten viser at det tyske motstøt ikke har fått varige følger.

Også i Østasia er det betydelig alliert framgang. I Burma har kinesiske styrker rykket videre frem i nord og britiske tropper står bare 30 km fra Mandalay, slik at det etter alt å dømme bare er et spørsmål om forholdsvis kort tid når Burma-veien igjen kan åpnes. På Filippinene fortsetter den amerikanske framgang, slik at 1/3 av veien til hovedstaden Manila nå er tilbaketatt.

N O R G E S N Y T T.

General Rendulic har nå slått opp sitt hovedkvarter i skipsreder Klaveness d.y.s villa Bakkehuset på Lysaker. -

Like før jul ble det gjort et godt kupp i Drammen, idet hjemmefrontfolk forkledd som tyskere fikk avhentet flere tusen bajonettblad som var levert et firma til skapspløining. -

På Lillehammer holder nå overkommandoen for de tyske infanteri-, fly- og marinestyrker til, og det er så mange tyskere i byen at de norske sivile rent forsvinner. Tyskerne blir holdt meget strengt. Det er kategorisk forbudt dem å omgås andre norske enn uniformerte (men som uniformerte regnes alle som bærer et partimerke o.l. distinksjon), og de kan heller ikke korrespondere med sine norske venner eller veninner, da innenlands feltpost er forbudt. Disse forbud skal forøvrig gjelde hele landet. En tysker som vel ikke holdt ensomheten ut, røpet adressen for sin veninne i Oslo, men det

kestet har livet. Overkommandoen på Lillehammer har en meget Intlia kontakt med hovedkvarteret i Oslo og to ganger om dagen går en egen kursvegn. -

De siste oppgaver fra Donsus sankning opplyser at det var 5 kompanier fjelltropp med fullt utstyr, hvoriblant ca 350 hester og kjøretøyer, ombord. Dessuten hadde den med seg et par hundre tunge og lette biler, 250 mannfansivon begynte. Tirsdag ble det tatt 145 tanks og 163 fly. I de første to dager tok russerne et bytte på 560 kanoner og hundrevis av maskingeværer. Russerne bruker nå en helt ny type tanks. Stalin-tanker med større tankskanoner enn noen annen tank i verden. - I Budapest er det tatt 7.000 fanger til.

Statsadvokat Sigurd Janson, Vestfold, er arrestert av statspolitiet og kjørt til Oslo. -

Kaptein ved Bedriftsværnets Øvelsesavdeling, Fossestua, Njål Roppen, er funnet død på sitt værelse på Fossestua. Det antas å foreligge selvmord. -

Dr. Hans Eng har av Hæringsdepartementet rekvirert 250 liter tran til Statspolitiet. -

Nazisten, politifullmektig Brynhildsen, ble skutt i Drammen 6. januar. Nazipolitiet ble fullstendig desperat, satte i gang massearrestasjoner og gikk amok i gatene. Mange av de arresterte sitter framdeles.

Den 4. januar ble det ved Porsgrunns mek. verksted sprengt en motor som leverte kraft til skipsverkedet. -

Statistikk over forrederne. Samlet antall frivillige som har meldt seg for å hjelpe tyskerne i tiden 1943 og 1944 er 2.953. Tredjeparten ble straks forkastet ved legeundersøkelse. De som er satt i aksjon er: Waffen SS 1.324, SS Vaktbataljon Oslo 366, Marinen 328. Tapene for de forskjellige er: Waffen SS 653, d.v.s. halvparten, SS Vaktbataljon 5. og Marinen 3. I alt befinner nå 2.393 "russk-fjætte" seg i tysk tjeneste. -

FOLKESTREIK.

Kampen mot nazismen øker i omfang og forbitrelse. Også mørk jord er igjen blitt krigsskueplass, og kampen med våpen i hånd for befrielsen av vårt land er begynt.

Krever denne kamp det vil Hjemmefrontens Ledelse sette folkestreiken i verk.

Hver enkelt har ansvaret for kampens utfall, om det skal bli Hjemmefrontens største seier og et viktig bidrag til vår befrielse, eller om det skal bli et sviende nederlag.

Derfor må ingen vakle i den avgjørende stund, og alle skal huske at i kampen mot de nazistiske undertrykkere har Hjemmefronten atter og atter gjort denne erfaring:

"Det nytter å gjøre motstand."

Følg uten vakkling parolene fra Hjemmefrontens Ledelse og forbered deg allerede nå så langt du kan.

Merk derfor følgende:

1. Folkestreik vil bli proklamert av Hjemmefrontens Ledelse.
2. Ordren utstedes gjennom den fri presse og over London Radio.
3. Ingen må la seg rive med i aksjoner som ikke er satt i verk av Hjemmefrontens Ledelse.
4. Forbered deg på den situasjon som oppstår når alle tilførsler stanser. Også vann, gass og elektrisitet kan bli avstengt i en kritisk situasjon.

NYHETENE TORS DAG.

Østfronten. Den røde arme stormer fram gjennom den gjennombrudte tyske forsvarslinje ledet av sine tre berømte marskalk, Konjev, Sjukov og Rokosovski. Uffansiven strekker seg over en 400 km bred front. Onsdag inntok marskalk Sjukov Varsjawa og ca. 2.000 andre steder. Marskalk Stalin framhevet i sitt kommunike de polske styrkers framragende innsats under byens befrielse. Marskalk Konjevs styrker har inntatt Czestochowa og står nå 25 km fra Tysklands grense, ved det viktige industrisentrum i Schlesia. Framrykningen fortsetter. Lenger S er, ifølge den polske nasjonalkomite, Krakau inntatt. Man venter bare på bekræftelse fra Moskva. N for Wisla rykker Rokosovski fram fra brukstet ved Marnv på en 100 km bred front, og har trengt gjennom de tyske forsvarslinjer i en dybde av 40 km. I en dagsordre torsdag meldte Stalin at i øst, NV for Varsjawa var befridd. Over 500 steder er befridd og hovedlinjen fra Varsjawa til Øst-Proussen er avskåret. Fra avsnittet lenger N meldes det at store deler av Øst-Proussen er omgitt. - Fra S-avsnit-

let meldes det også at byene Radomsko (N for Czestochowa) og Przedbörz foruten 100 steder er inntatt. - Tyske fanger strømmet inn i masser i Polen. Tyske garnisoner som er avskåret utsløtt etter hvert, og tyskernes tap er voldsomme. De har gjennomsnittlig tapt 100 tanks om dagen siden off-dager tok russerne et bytte på 560 kanoner og hundrevis av maskingeværer. Russerne bruker nå en helt ny type tanks. Stalin-tanker med større tankskanoner enn noen annen tank i verden. - I Budapest er det tatt 7.000 fanger til.

Vestfronten. I det sydøstlige Nederland har styrker fra 2. britiske arme innledt et angrep NV for Sittard. Tidligere var kraftige tyske motangrep slått tilbake. Byene Echt og Susteren er inntatt. Onsdag rykket troppene fram 3-4 km og ifølge de siste meldinger har de rykket fram samme distanse i siste døgn. Bombefly var hele natten til onsdag over fronten i Nederland og angrep tyske støttepunkter og troppebevegelser. Det raser heftige kamper N og S for Ardennen-franspringet. Flere tyske motangrep er slått tilbake. I nærheten av Nennig ved grensen mot Luxembourg er tyske styrker avskåret. Styrker fra 3. amerikanske arme har satt over elva Sure i nærheten av Dickirch. Det raser harde kamper N for Hagenau i skogene i Alsace hvor nye tyske forsøk på å bryte gjennom de allierte stillinger i Haginot-linjen er slått tilbake. N for Strassbourg forsøker tyskerne å utvide sitt brukstet. De har satt inn tanks og de allierte har trukket seg ut av to landsbyer.

Italia. Det meldes bare om patruljevirkosmhet. Fly har angrepet mål i Nord-

Østen. I Burma trekker troppene sammen om Mandalaj. Endel av styrkene står bare 30 km fra byen. På Luzon rykket amerikanerne i går 25 km fram i retning av Manila. Over 100 flygende festninger bombet i går Formosa uten at noen

London. Forsvarssjefen kronprins Olav er kommet til Washington.

Kairo. Lord Moynes mordre er dømt til døden.

Norge. Kirke- og undervisningsdepartementet har ved kongelig resolusjon 15. desember f.å. utnevnt domprost Arne Fjellbu til biskop for de befrikkede områder i Nord-Norge. Han vil forstå den kirkelige administrasjon og føre tilsyn med prester og menighetsarbeidet. Han har fått de fullmakter som den ekstraordinære situasjon krever. Domprost Fjellbu er tidligere utnevnt til feltprest og fulgte med politistyrkene til de befrikkede områder. Han vil også lede feltpresttjenesten i dette avsnitt.

Flyangrep. Britiske bombefly var i natt over Magdeburg. Keiserlautern, Hamburg og Harburg ble angrepet av amerikanske bombefly.

Churchill talte torsdag i Underhuset. Han begynte med å tale om den italienske front og sa: Det er blitt Storbritannias tunge lodd å spille den ledende rolle i Middelhavet, særlig i den østlige del. I Italia kjempes det langs hele fronten og det har også vært politiske og økonomiske vanskeligheter. Snart, kanskje om få måneder vil tyskerne være drevet ut av Nord-Italia og da vil nye vanskeligheter begynne når motstandsbevegelsens styrker blir frigjort i et landområde hvor tyskerne vil ha røvet alle levnettsmidler. Vår politikk i Italia, Hellas og Jugoslavia har overalt vært at folket skal få full anledning etter frie valg til å bestemme sin egen skjebne. I Hellas har vært mål bare vært å slå tyskerne. Vi kom til Hellas for annen gang med våre alliertes santynke, også kommunistene var enige. Vi kom med mat og klær. Vi forsynte motstandsbevegelsen med våpen for at de skulle kjempe mot tyskerne. De tok i mot våpnene som senere ble anvendt i borgerkrigen. - Om Jugoslavia sa han at han håpet å få kong Peter med på avtalen med Tito, men ordningen måtte komme i stand selv uten kong Peters santynke. - Om tyskernes framstøt på vestfronten sa han at kampene var felt omtrent utelukkende på amerikanerne. Dette har vært Amerikas største slag i krigen, og de har vunnet en berømmelig seier. Mitt håp og min tro er at tyskerne ved å sette inn et voldsomt angrep i Ardennene ikke har sinket eller avvirket den skjebne som faller over dem i vest. Det avgjørende nederlag ville heller forkorte enn forlenge krigen. De kastet bort sine beste tropper for å slå en bulk i de alliertes front. De ville ha trengt disse tropper i vest og enda mere i øst. Stalin passer klokken, han kommer heller for tidlig enn for sent. Alle fronter vil nå bli holdt i brand til klimaks er nådd.